

ג) מה־יתן לך ומה־יסיף לך לשון רמיה:

רש"י: ומה יוסיף לך. שמירה ומחיצות הרי את נתונה לפני משתי מחיצות: מצודת דוד: מה יתן לך וגו'. אתה לשון רמיה מה היא השמירה אשר יתן עוד עליך ומה יוסיף עוד הלא כבר נתונה אתה לפני מחומת השפתים והשינים ואם אלה לא הועילו לשמרך מה נוסף עוד שמירה:

רד"ק: מה. אמר כנגד בבל המדבר דבר שקר ומשים עלילות דברים על ישראל בגלות, מה יש לך בלשון רמיה ומה יתן לך ומה יוסיף לך:

ד) חצי גבור שנונים עם גחלי רתמים:

רש"י: חצי גבור שנונים. והרי את הורגת במקום רחוק כחץ: עם גחלי רתמים. כל הגחלים כבו מבחוץ כבו מבפנים ואלו כבו מבחוץ ולא מבפנים ד"א מה יתן לך מה סופו של הקב"ה לגזור עליך חצי גבורים עם גחלי רתמים חצים מלמעלה וגיהנם מלמטה:

מצודת דוד: חצי גבור. דומה אתה לחצים שנונים שביד הגבור שהורג עמהם ברחוק מקום כן אתה פה תאמר לה"ר ותהרוג את העומד ממרחק: עם גחלי רתמים. דומה אתה עם גחלים מעצי רותם כי עם שהם נראים כבויים מבחוץ בוערים המה מבפנים כן אתה תדבר חלקקות ובסתר תדבר עליו לה"ר:

מצודת ציון: שנונים. חדודים כמו שננו כחרב לשונם (לעיל סד):

אבן עזרא: חצי – דימה הדברים היוצאים מפיו לחצים שנונים, כן ימותו. עם גחלי – כי החצים בעופם יתחממו באויר כמו גחלי רתמים. והנה הטעם שזה המשורר אם הוא על עצמו או נבואה על ישראל שהם בגלות בוכה, כי הוא איש אמת וידור בגלותו עם העמים ולא עוד, עד שיש מהם שידברו כזבים עליו וילשינוהו, כדי שיהרג.

רד"ק: חצי גבור שנונים. המשיל הדברים הרעים לחצי גבור שנונים ויוציאם מיד גבור, וכן המשילם לגחלי רתמים שהם חמים מאד ולא יכבו לזמן רב אף בעת שנראים כבים מבחוץ וידמו אפר הם מבפנים אש בוערה, כן דברי לשון רמיה שמראה בפני אדם שאין לבו רע עליו כדי שלא ישמור ממנו וידבר עליו רעות, ואמר עם כי החיים והגחלים נכללים בו יחד שניהם:

ה) אוֹיְהִי לִי מִיְגֵרְתִּי מִשֶׁךְ שְׁכַנְתִּי עִם־אֱהִלֵי קָדְרִי:

רש"י: אויה לי. אמרה כנסת ישראל כי כבר לקית בגליות רבים הרי גרתי משך עם בני יפת במלכות פרס ויון ומשך:

מצודת דוד: אויה לי. אמר על לשון בני הגלות אשר יתאוננו על מרבית לה"ר שביניהם ויאמרו אויה לי איך לא אקח מוסר הלא זה הדבר אשר בעבורם

קכ, ד – חצי גיבור שנונים עם גחלי רתמים

כ"ק אדמו"ר הזקן

מב

ענין הפוסק מד"ת ועוסק בשיחה מאכילין אותו גחלי רתמים. פי' אם אין לו התעוררות חשק מפני איזו אוי"ר ויוכל לפנות באמצע למוד לדברים בטלים כו' והש"י חפץ חסד הוא וקרוב לקוראיו, מאכילין אותו פי' ממשיכין עליו חשק ותאוה נכרית מס"א אש של יצה"ר כו' והוא בודאי לא יכבה ולא יפסק בשום אופן כידוע וזה טובתו שעכ"פ לא יפסק למודו וד"ל. ופי' גחלי רתמים אילן א' ששמו רותם וגחלותי מתקיימים עד יב"ח מרוב החמימות כו'.

סה"מ הקצרים ע' שמה

כ"ק אדמו"ר הצ"צ

מג

ושננתם שיהיו אותיות התורה בכחי' חציך שנונים כו' וכעין זה פי' במהרמ"א ע"פ והיו הדברים האלה כו' ואח"כ ושננתם כו' כי אם יהיו הדברים היוצאים כו' מקרב לבו כו' ילכו כחצי גבור שנונים כו' ע"ש, אך ענין חציך פי' בזח"ג ואתחנן דרס"ט ע"א כחרבא דאיהו שנא בתרי סטרוי והיינו מ"ש וחרב פפיות בידם פפיות היינו שני פיות . . . ואפ"ל בפ"י ושננתם ע"ד ב' פיות הענין כי אורייתא סתים וגליא וגם תשב"ר ותשב"ע"פ וגם הלכות ואגדות שהלכות הוא לידע רצה"ע ואגדות ומוסר הוא להכניע הלב ולהביאו לידי יראה כי אם אין יראה אין חכ' כו' ות"ח שאין בו יראת שמים כו' לכן צריך ללמוד הלכות ואגדות ובכלל אגדות הן כל דברי מוסר ומדרש חז"ל, וזהו"ע חרב פפיות ב' פיות ע"ד ופי' יגיד תהליך כו' וז"ש ושננתם בשני נונין כי יש נש"ב והתורה ניתנה ביום החמשים שער החמשים הכולל כל המ"ט שערים, אך יש בו חיצוניות ופנימיות, ופנימיות התורה יתגלה לע"ל.

אוה"ת דברים ע' רמה

מד

וזהו ענין ושננתם לבניך וארז"ל קדושין ד"ל סע"א ושננתם שיהי' ד"ת מחודדין בפ"ך כו' ואומר חציך שנונים כו', ונכ"ה בזח"ג ואתחנן דרס"ט ע"א ושננתם לבניך כד"א חציך שנונים דבעי ב"נ לחדדא מלי דאורייתא לבריה כחרבא דאיהו שנא בתרי סטרוי כו' וה"ע רוממות אל בגרונם וחרב פפיות בידם ונתבאר במ"א

בד"ה ואני נתתי לך שכם אחד שהענין שע"י רוממות אל בגרונם זה גופא הוא חרב פפיות בידם פפיות ב' פיות לשלא יגביהו כנשר לינק מבחי' דכחשיכה כאורה ולא למטה מצירופים אחרונים דשם אלקים, וחרב זה נמשך מרוממות אל שבגרונם בעסק התפלה והתורה, וענין חציך עמ"ש בד"ה אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי, ומ"ש ע"פ ותשב באיתן קשתו, ועמ"ש בביאור ע"פ זאת חוקת התורה גבי תולעת שני בענין תולע שמכה הארזים בפיו וכך הוא אותיות התורה כו' יעו"ש, והנה הכח הזה בדברי תורה הוא לפי שדבור שהאדם מדבר דברי תורה זהו דבר ה' ממש הנמשך ומתלבש בתוך דיבור האדם.

אוה"ת דברים ע' שה

קכ, ה – אויה־לי כי־גרתִי משך שכנתי עם־אוהלי קדר

כ"ק אדמו"ר הזקן

מה

והנה בהתפשטותו למטה מדרגה אחר מדרגה בירידות המדרגות בדרך השתלשלות והתלבשות יש יניקה ואחיזה לקליפות וסט"א לינק מהקדושה בחי' אהלי קדר וכמו שאמר אברהם לו ישמעאל יחיה לפניך. וצריך להקדים כבש שהוא בחי' ביטול בבחי' רחמנות שלא יומשך אור א"ס ב"ה רק בבחי' ביטול להיות אור א"ס שורה ומתגלה במי שבטל אליו דוקא.

לקו"ת אמור לז, ב

מו

כאהלי קדר. כי הנה מבואר למעלה בענין אברהם שיצא ממנו ישמעאל. שיצא בבחינת סיגים כמו התהוות האריה למטה בבחינת פני אריה שבמרכבה. ואעפ"כ מקבל חיותו מאברהם אלא שהחיות הוא עיקר בבחינת מקיף כי הסט"א אינו יכול לקבל את הקדושה בבחינת גילוי פנימית רק בבחינת מקיף וכמו י"א סממני הקטורת שהעשרה הן המלובשים בקליפות בבחינת גלות והי"א הוא בבחינת מקיף והוא לבונה שהוא בעצם לבן ועיקר חיותם הוא מהמקיף כו' (ועמ"ש'ל מזה בפ' תולדות ע"פ ראה ריח בני כו') והנה יש ב' מקיפים האחד כמו בחינת לבוש שהוא מקיף מקרוב הב' מקיף עליון יותר כמו אהל ודירה שהוא מקיף ג"כ אך הוא מקיף מרחוק וגם האהל והדירה יקר יותר מהלבוש כו'. והנה